

הדלקת נרות: 16:15

צאת שבת: 17:25

מוצ"ש לר"ת: 18:02

שבת
שלום!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוזאס שליט"א

ביחד

אופן אמירת הביקורת

זה אינו סוד שדורנו הוא דור ביקורת. קשה לנו לפרגן, לעודד ולומר מילים טובות. כל אחד מכוונס בקונכייה שלו וכמעט לא יודע על שכנו הקרוב הגר לידו. ולפעמים יש לנו הרגשה של 'אדם לאדם זאב'. בדור שכזה אנו צריכים ללמוד כללים כיצד לומר ביקורת שתקבל.

כלל גדול מסור לנו: 'לעולם תהא שמאל דוחה, וימין מקרבת'. שמאל היא היד החלשה וימין היא היד החזקה. שמאל מסמלת את הביקורת וימין מסמלת את המחמאות. כשאומרים ביקורת צריכים לאומרה 'בשמאלי' כלומר בעדינות, ואחר כך צריכים להפעיל את 'הימין' ולומר גם מילים טובות.

הביקורת היא דבר כואב ומר, וכדי להמתיק אותה עלינו לעטוף את הביקורת במחמאות עד שהביקורת כמעט לא תורגש, ואז היא תיכנס פנימה ללא התנגדות ותפעל את פעולתה.

ומהו המינון הנכון בין הביקורת למחמאות? היחס המומלץ הוא 20% ביקורת (שמאל דוחה) ו 80% מחמאות (ימין מקרבת). ובמילים אחרות: על כל ביקורת אחת יש לתת ארבע מחמאות. לצערנו, ברוב הבתים המינון הוא הפוך לגמרי.

מְפִיֵן שדורנו 'חולה' בכל הנוגע לפרגון ומחמאות ומרבה בביקורת, אני ממליץ על 'שיעורי בית'. נקדים ונאמר שכדי ליישר מוט פלדה עקום יש לכופפו לצד השני ואז הוא מתיישר. וכן כותב הרמב"ם בהלכות דעות: "אם היה רחוק לקצה האחד, ירחיק עצמו לקצה השני, וינהג בו זמן רב עד שיחזור בו לדרך הטובה, והיא מדה בינונית שבכל דעה ודעה". למשל, אדם שסובל מקמצנות מופרזת, יקנה לבני ביתו בהרחבה ויפזר מעותיו לעניים למשך תקופה מסוימת, עד שיכיר בעצמו שנעקרה ממנו מידת הקמצנות, ואז יחזור לאמצע כלומר, לא להיות פזרן מדי אך גם לא קמצן. גם בעניינינו כדאי להשתמש במתכון הזה.

בואו ננסה לא לומר אפילו מילה אחת של ביקורת במשך שבוע אחד. נשתדל לשוחח על הא ועל דא בצורה נינוחה וללא לחצים, ולהרבות במחמאות אחד כלפי השני. ואחרי שבוע ימים נחזור 'לאמצע' - שמאל דוחה וימין מקרבת.

ואפילו אם אחד מהצדדים מוֹעֵד ומתחיל לומר ביקורת, אז הצד השני יזכיר לו שכעת אנחנו 'בשיעורי בית', ולא יגיב או יענה באותו מטבע. אחרי 'שנטעם' במשך שבוע שלם כיצד מתנהל בית ללא ביקורת ועם הרבה מחמאות, נבין שיש איכות חיים אחרת לגמרי מזו שהכרנו עד כה. עצה זו יעצתי להרבה זוגות, ולאחר שבוע כששאלתי איך היה בשבוע החולף? הם הביטו זה אל זה ואמרו - 'נפלא!'

התרגיל הזה ממחיש כיצד נראים חיים בריאים וטובים. ולאחר שטועמים מזה תקופה קצרה רוצים לחזור לזה שוב ושוב והמוטיבציה לתקן מתחזקת.

פרשת השבוע

"ויאמר ה' אל נח קץ כל בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס"

בפרשת בראשית קראנו על בריאת העולם. וכבר בפרשה זו נחרב העולם וכולם אבדו מלבד נח ומשפחתו, ללמדך שאפשר לקלקל ולהשחית מהר מאד. ואם לא נזהרים, הקלקול בא מיד ואיתו בא גם העונש. הגיבור האמיתי הוא נח ששמר על עצמו ונשאר בצדקותו.

אף שכולם גנבו וחמסו, לא אמר נח אהיה כמו כולם ולא אפרוש מן הציבור, אלא יצא נגד הזרם כמו דג חי שיש לו את הכח לשחות גם נגד הזרם. ובכך הציל את עצמו, את משפחתו ואת העולם כולו שהרי אנו בניו של נח. כמה אנו חייבים תודה והערכה לנח על עמידתו האיתנה.

לפעמים אדם עושה מצוה, והוא אינו יודע את ערכה, ובזכות המצוה הזאת הוא משפיע שפע ברכה לעולם. ואנו נלמד מנח שבזכות צדקתו היה קיום לעולם כולו. הצלתו של נח היתה על ידי התיבה שהיתה גם מקום התיקון של העולם. במשך שנה שלימה היו נח ומשפחתו טרודים במצוות חסד לספק לכל החיות והבהמות את מבוקשם. חסד של אמת, שהרי הם לא ציפו לקבל שום הנאה מהחיות שבתביבה. וקיימו את הפסוק "עולם חסד יבנה".

כך בא העולם לתיקונו ממצב של חמס וגזל, למצב של חסד ושל נתינה שלא על מנת לקבל פרס כך הם הצילו את בעלי החיים וכך הם בעצם הצילו את עצמם ואת העולם כולו. במשך שנה שלימה הם היו מנותקים מהעולם החיצון והיו עסוקים במצוות החסד והרחמים.

נאמר על נח שהיה "צדיק תמים", מה ההבדל בין צדיק לתמים?

ונסביר זאת על פי משל, אדם נכנס לבית ביום קר מאוד, הוא רוצה להתחמם הוא יכול לעשות זאת על ידי שלובש מעיל עבה עם פרווה לראשו וכך יתחמם, אך יש דרך נוספת והיא, על ידי שידליק את התנור שהחדר יתחמם. וההבדל הוא בכך, שאם הוא לובש מעיל רק הוא עצמו מתחמם, אך אם הוא מחמם את החדר כל מי שנמצא בחדר מתחמם יחד איתו. כך ה'צדיק' שומר את עצמו שהוא לא יחטא כמו הלוּבש מעיל, ואילו 'צדיק תמים' דואג גם לכלל, דואג לכך שכל ישראל לא יחטאו, שכולם יתחממו מהחום של התורה.

כך גם נח בנה את התיבה במשך מאה ועשרים שנה ושאלו אותו, לשם מה התיבה? והוא ענה להם, כי אם לא ישנו את מעשיהם, אלוקים יביא מבול על הארץ שישחית את העולם, וזאת כדי שיחזרו בתשובה. לאחר שנח יצא מן התיבה הוא ראה שכל הארץ נשחתה, לא נשארו לו קרובים ולא חברים, כולם מתו במי המבול, אך נח לא נשבר ולא נפל אל זרועות הייאוש, אלא נשאר חזק באמונתו, הוא הסתכל קדימה ולא אחורה.

מכאן נלמד גם לימינו אלה, לאחר השואה האיומה שפקדה את עם ישראל באירופה, בדור האחרון, היו כאלו שנשברו ואמונתם נפגמה, אך רבים וטובים מעמנו לא נשברו חלילה אלא המשיכו בדרך, התחזקו במעשיהם ובאמונתם לבנות עולם חדש, טוב יותר ומתוקן יותר.

כשיצא נח מהתיבה הוא נטע כרם. ומדוע? כיון ש"יין ישמח לבב אנושי", ועל אף העבר אין להישבר אלא יש לשמוח ולהסתכל על העתיד וכך הציל את העולם כולו ונתן קיום עד ימינו אלה.

שבת שלום ומבורך

יהודי מציע לבתו: "ילדתי היקרה, אל תתחנתי עם הבחור הזה. הוא גם נכה, גם מכוער וגם יתום". הבת: "העיקר האהבה אבא, לא מעניין אותי המראה החיצוני ולא הרקע שלי". האב: "אני לא מדבר על זה, את לא חושבת שהוא סבל מספיק בחיים?"

בדיחה

"עיקר מה שאדם נופל, כוונת היצר הוא לא לעבירה עצמה, אלא לעצבות שאחר העבירה" (רבי נחמן מברסלב)

פתגם השבוע

לקבלת העלון במייל יש לשלוח בקשה למייל: betenuh@gmail.com

כיוון למטרה

קוראים יקרים, חינוך הילדים מתחיל למעשה בזמן שהיינו רווקים. אמרו חז"ל 'מעשה אבות סימן לבנים'. כלומר מה שאירע לאבות אירע גם לבנים. הרעיון מאחורי הדברים הוא שתכונות שפיתחנו בתקופת הרווקות, שמרנו על הפה, עידנו את הדחפים, השתלטנו על היצרים ולמדנו להסתפק במועט, יועברו באופן אוטומטי לילדים שיוולדו. צריך לדעת שהחתונה עצמה לא משנה כלום במהותו של האדם. עם אותה הכנה שהיתה לפני יום החתונה, נמשיך לחיים. עלה לבמת הקידושין איציק, ירד ממנה 'משה רבינו'? לא, ירד ממנה איציק עם הפה הנקי או הפה הלא נקי. עלתה לבמת החופה ציפי, ירדה ממנה 'שרה אמנו'? לא, ירדה משם ציפי עם התכונות הטובות או הלא טובות. כאשר נבוא למסגרת הנישואין כשאנו איש ואשה מובחרים יקל לנו מאד לתת לילדים דוגמה אישית, כי הילדים הם החקיינים הטובים ביותר של ההורים.

כולנו מכירים את המשחק חץ וקשת. וכולנו יודעים שבשעת הירי, אם לא נתאם בין הנשימות לבין שחרור החץ, נפספס את המטרה. נשאלת השאלה מאיזה רגע בחינוך הילד מתחילה יריית החץ הקריטית? בהזדמנויות שונות שאלתי את השאלה הזאת. יש שאמרו מגיל 5 ויש שאמרו מגיל 0 כלומר יום הלידה. ויש שטענו מתקופת ההיריון. אבל חז"ל גילו לנו שהחינוך מתחיל מתקופת הרווקות של ההורים. מסופר על החזון אי"ש צ"ל שהגיעו אליו אב עם בנו בן ה 5 והוא ביקש מהרב ללמד אותו כיצד לחנך את הילד. אמר לו החזון אי"ש: איחרת את השאלה בחמש עשרה שנים. ענה לו האב: אבל רק לפני 6 שנים התחתנתי? השיב לו הרב: נכון, את השאלה הזו היית צריך לשאול עוד כשהיית רווק.

סיפור לשבת

הרה"ג רבי יהודה מועלם זצוק"ל

אחד מתלמידי הרב סיפר: "במשך תקופה ארוכה התקשיתי למצוא את זיווגי. באחד הימים נפגשתי עם בחורה, ונראה היה לי, כי ישנה התאמה בינינו, ונוכל לבנות בית נאמן בישראל. אולם למגינת לבי, הבחורה סירבה להמשיך להיפגש, מכיוון שעבדתי לפרנסתי במשך כל היום, ואילו היא ביקשה תלמיד ישיבה, שילמד חצי יום. סיפרתי זאת בצער לרב. בו במקום חייג הצדיק אל הבחורה ואמר לה: "מדבר יהודה מועלם! אני ערב עבור הבחור, שילמד חצי יום. "הרב לא הסתפק בכך, אלא נטל את קולמוסו וכתב מכתב חס עבורי, ואת התחייבותו האישית, שאלמד חצי יום". הוסיף הבחור בהתרגשות, "היכן ניתן למצוא רב שכזה, שישפיל את עצמו כדי לעזור לתלמידי?!". מספר ימים לפני פטירתו הזמין אבי הבן את הרב לברית מילה של בנו, הסכים הרב, למרות שמדובר היה על חשבון מנוחת הצהריים שלו. התפלא אבי הבן, והבין, שהרב סבור שהוא יישב סנדק. כדי שלא תיגרם אי נעימות, הודיע אבי הבן לרב שאין בכונתו לכבד את הרב בסנדקאות. אמר הרב לסובבים אותו: "מאחר שאינני הסנדק עדיף לי לנוח ולאגור כוחות להמשך היום מאשר ללכת לברית. אבל, בכל זאת אלך. ואם תשאלו מדוע, כדי שלא יחשבו המזמינים, שנעלבתי שלא כיבדונו בסנדקות, ויהיה להם חוסר נעימות מכך". על ענוותנותו המופלאה, ניתן ללמוד מן הסיפור שלפנינו: לפני כעשרים שנה ביקשו ממנו ראשי הישיבה דאז שילבש פראק כראוי לר"מ בישיבה, אך הרב סירב בכל בתוקף. לקחו את המידות שלו והוציאו לו מהארון את כל החליפות והשאיירו לו רק פראק. כשבא בבוקר ללבוש חליפה ראה שיש רק ארוך. מיד לקח מספריים וגזר מהארוך. כשהגיע לישיבה, ראו זאת הרבנים ואמרו לו שאין מה לעשות, הוא חייב ללבוש פראק. אמר להם: "אני אעשה הסכם, קודם כל זה לא יהיה פראק, אלא מעיל ארוך. ודבר שני, אתם טענתם, שזה בגדי עבודה. אני אלבש רק בישיבה ומחוצה לה אמשך בבגדים קצרים". וכך היה, כשהיה הולך להתפלל בבוקר שחרית, היה לובש קצר וכשיוצא לישיבה יוצא עם ארוך. גם בצהריים אחרי הישיבה לא היה הולך בבגד ארוך, אלא קודם כל מחליף את החליפה.

לאחר חופשת החגים של סוכות, נכנס הרב בתחילת "זמן חורף" למסור את שיעורו, הביט הוא בתלמידו הרב רועי כהן ואמר לו: "החורף הזה אתה מתחתן", ואכן, אותו תלמיד בא בקשרי נישואין בחודש טבת, והתחתן ביום א' ניסן. סיפר הרב יעקב ששון על כוחו של הפדיון, שהרב עשה: פעם אחת, נכנסה אשה לביתו של מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל, לפני קרוב לחמישים שנה, ובכתה בפניו, שלא זכתה לזרע של קיימא, כי תמיד היא מפילה את פרי בטנה. מרן הביט בה ואמר: "לכי לחכם יהודה מועלם, שגר ברחוב יונה, הוא יעשה לך פדיון נפש, והוא יכול לעזור לך". מיד הלכה האשה לרב, והוא עשה לה פדיון נפש ובירכה, שתזכה לזרע של קיימא, וזכתה אחר כך לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה. על הנהגותיו המופלאות, כיצד סירב ליהנות ולא הטריח את הזולת: סיפר על עצמו, כי מאז שנשא את אשתו הרבנית שתחיה, לפני כשבעים שנה, ועד היום, כשרצה לשתות כוס קפה, מעולם לא הכין רק לעצמו, אלא תמיד הכין גם לאשתו. הקשה נכדו: "ומה יקרה, אם סבתא לא תרצה?" ענה לו: "אני את שלי עשיתי". כיוצא בזה סיפר המקובל הרב בניהו שמואלי שליט"א: "פעם אחת הגיע הרב בשעת לילה מאוחרת לביתו, הדלת הייתה נעולה, ובכיסו לא היה המפתח. מאחר ולא רצה להפריע את מנוחת אשתו, לא נקש על הדלת, אלא נותר מחוץ לבית במשך כל הלילה". סיפר הרב יעקב יוסף על מעשה החסד של הרב: לפני זמן לא רב הגיע הרב לתחנת "מגן דוד אדום" במטרה לקבל טיפול רפואי. כשהגיע הרב ברגליו (ולא בסיוע רכב) הזדעזע בעל התחנה, בראותו את הרב הישיש, ומיד חש לטפל בו. הרב פנה אליו ואמר: "לא בי תטפל, כי אם באדם שליוויתי הנה!". בעל התחנה העיד, כי הרב ליווה בעצמו את אחד מענני העיר, שהיה מחוסר דיור, המוכר לתחנה, והדבר היה לפלא, איך הרב ברוב חמלתו חס על האדם וחשש לבריאותו והולך אותו ברגליו לתחנה, כדי שיקבל טיפול רפואי הולם, על אף גילו המבוגר והמאמץ הגופני הנדרש ממנו בליווי זה. המתין הרב, עד שיקבל את הטיפול הרפואי, ולאחר מכן החזירו במניית לביתו.

(פניני עין חמד)

בואו לסדנה שתלמד אותכם איך להתנהל עם העניין החשוב ביותר שלכם שנקרא **משפחה**

מפגש ראשון 5.11.19
ד' חשוון ה'תש"פ
בשעה 21:00
בבית הכנסת יוסף שלום
עולי לוב חסן
שבדי 13, רעננה

לפרטים והזמנות
אברהם : 0548036503
גבריאל : 0506995586

עלות הסדנה
לזוג : 220 ש"ח
יחיד : 120 ש"ח
כניסה בודדת : 25 ש"ח

הורים יקרים, הנכם מוזמנים לסדנה בנושאי חינוך שונים בתהליכי הגדילה של ילדינו. בין הנושאים:

- ▲ התמודדות עם ילדים מתבגרים
- ▲ להיות הורה או חבר?
- ▲ אין ילד רע, יש ילד שרע לו
- ▲ אהבה או הענשה?
- ▲ גבולות במשפחה המורחבת ועוד...

עם המרצה
אבנר קוואס

5 מפגשים, כל יום ראשון החל מתאריך ה' חשוון | 5.11.19
מיקום: אולם מתנ"ס ספיר | רחוב חיים שפירא 1, לוד

התכנסות: 20:45 | תחילת הרצאה: 21:15 בדיוק | הכניסה חופשית | מיועד לגברים ונשים בהפרדה